

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLNÍ DRUŽINY

Škola pro rodinu

Základní školy a gymnázia Navis

V Dolích 444, 251 01 Světice

ZÁKLADNÍ ŠKOLA
NAVIS

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název vzdělávacího programu: Školní vzdělávací program školní družiny Škola pro rodinu

Název školy: Základní škola a gymnázium Navis

Adresa školy a místo poskytovaného vzdělání:

V Dolích 444, 251 01 Světice

Ředitel školy: Mgr. Jan Vepřek

Kontakty:

tel: + 420 775 029 593 (ředitel)

e-mail: sekretariat@skoly-navis.cz

web: www.zsnavis.cz

Identifikační údaje:

IČO: 71341005

IZO: 181023610

RED IZO: 691002207

Zřizovatel: Občanské sdružení Navis, 166, 251 69 Petříkov

Platnost dokumentu od: 31. 8. 2017

Účinnost dokumentu: 1. 9. 2017

Aktualizace: 1. 9. 2021

Podpis ředitele školy:

.....

Mgr. Jan Vepřek

Razítko školy:

CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY

Školní družina je součástí Základní školy NAVIS ve Světicích. Je zařízením výchovy mimo vyučování, které poskytuje výchovnou, vzdělávací a zájmovou činnost pro žáky 1. stupně. Školní družinu využívají zejména žáci, kteří po skončení výuky čekají na pravidelný kroužek nebo na školní autobus. Hlavním cílem školní družiny je zabezpečení odpočinku, rekreace a zájmových činností, které napomáhají k odstranění únavy, uspokojují a rozvíjejí zájmy žáků. Slouží k efektivnímu využití volného času.

Veškerá činnost je založena na poznání, respektu, individuálních potřebách samotných žáků, jejich možnostech a zájmech. K zařazovaným výchovně vzdělávacím činnostem patří pracovní, výtvarné, literární a hudební činnosti, které rozvíjí v žácích estetické citění. Do družiny je zařazen i sociálně osobnostní rozvoj žáků. Dále přírodovědné činnosti, které prohlubují vztah s přírodou a vedou žáky ke zdravému životnímu stylu. A v neposlední řadě sportovní činnosti a venkovní aktivity, které žáky vedou k rozvoji motoriky a fyzické kondici.

MATERIÁLNÍ PODMÍNKY

Školní družina využívá primárně prostory tříd (první, druhé, třetí, čtvrté a páté), které jsou vybaveny potřebným nábytkem jak na pracovní, tak relaxační činnosti. Jsou zde vhodné didaktické pomůcky, ale i materiál na tvoření, knihy, stolní hry apod. Z prostředků školy jsou průběžně zakupovány potřebné hračky, didaktické pomůcky, výtvarné potřeby a další vybavení.

Školní družina má povoleno využívat prostory studovny, knihovny, pohybové volnočasové místnosti, zahrady a parteru školy dle potřeby. V blízkosti školy se dále nachází dětské hřiště a venkovní hřiště pro sportovní účely.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY

Ve školní družině pracují vychovatelky a pedagogové volného času. Činnost vychovatelek vychází z požadavků pedagogiky volného času. Vychovatelka tvoří příznivé sociální klima a provází účastníky školní družiny řízenými činnostmi. Má organizační schopnosti, dokáže žáky získat či nadchnout pro připravený program. Rozvíjí sociální kompetence žáků pro jejich další osobnostní rozvoj. Snaží se žáky vést k aktivitě, zájmu, komunikativnosti.

Vzájemně se vychovatelky doplňují a podporují ve svých specializacích, které využívají jak jednotlivě při každodenních činnostech ve školní družině, tak při akcích školní družiny a klubu.

SPOLUPRÁCE S RODIČI

Vychovatelky jsou denně ve styku s rodiči (při vydávání žáků), mohou s nimi konzultovat chování žáků a další náležitosti. Ostatní důležité informace sdělují i tutorům jednotlivých žáků a vedení školy, které může s podněty od školní družiny dále pracovat.

Vychovatelky se pravidelně podílí na akcích organizovaných školou i školní družinou a klubem: den otevřených dveří, zápis 1. tříd, škola v přírodě, adventní dílny, velikonoční dílny, masopust, besídky školy apod.

EKONOMICKÉ PODMÍNKY

Do školní družiny je žák přijat na základě platně vyplněné přihlášky. Školní družinu žáci navštěvují pravidelně či nepravidelně, dle domluvy s rodinou. Školní družina je osvobozena od úplaty.

PSYCHOSOCIÁLNÍ PODMÍNKY

Školní družina pomáhá žákům rozvíjet se a poznávat nové. Zejména poznávat sám sebe, své myšlenky a postoje. Nejen školní prostředí má žáky vést a podněcovat k vlastnímu sebehodnocení. Důležité je uvědomovat si svou roli a své „místo“ v kolektivu ostatních žáků.

Školní družina a její prostředí pomáhá vytvářet respekt k individualitě, vhodnou zpětnou vazbu, věkovou přiměřenost. Vede žáky k odpovědnosti za své chování, učí je spolupráci v kolektivu ale i mezi ročníky, čímž vytváří pozitivní mezilidské vztahy. Chrání žáky před násilím, agresí, šikanou a dalšími patologickými jevy.

Činnosti ve školní družině respektují principy vztahu k přírodě, zdravého životního stylu a ekologie. Vytváří pohodu a zdravé prostředí, příjemný prostor a dobré podmínky pro příznivé klima skupiny.

Prostředí školy je rodinné, všichni pracovníci školy kladou důraz na individuální přístup k žákům, jejich přáním a potřebám. Školní družina se snaží úzce spolupracovat s rodiči, třídními učiteli, tutory, speciálním pedagogem prostřednictvím společných akcí, posezeními, přednáškami a otevřenou diskusí.

Akce školní družiny a klubu jsou přizpůsobeny potřebám a zájmům žáků, zároveň kopírují celoroční plán školní družiny, tradice a kulturní zvyky. Pokud se kterýkoli žák nechce nebo nemůže dané aktivity zúčastnit, je bez problémů přeřazen do jiného oddělení. Vzhledem k individuálnímu přístupu k žákům nečiní prolínání žáků do jiných oddělení žádné potíže.

CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ

Cílem vzdělávání ve školní družině je vybavit žáky prostřednictvím výchovných a volnočasových aktivit souborem kompetencí, které je připraví na další vzdělávání a život. Veškerá činnost školní družiny navazuje na ŠVP školy a rozvíjí a upevňuje kompetence, které jsou v ŠVP obsaženy.

Cíle pedagogické práce:

- Vytvářet podnětné prostředí, které vede žáky k seberealizaci.
- Rozvíjet znalosti a praktické zkušenosti žáků.
- Rozvíjet sociální, mravní a duševní hodnoty žáků pro jejich osobní i občanský život.
- Vést žáky k odpovědnosti, soudržnosti a respektu.
- Vytvářet podnětnou atmosféru.
- Zapojit žáky do tvorby estetického prostředí.
- Hodnotit žáky vždy pozitivně.
- Přispět k poznání či zopakování učiva pomocí her a zážitků, psaním domácích úkolů a interakcí se spolužáky.
- Podporovat spolupráci žáků, pedagogického sboru a rodiny.

Ve školní družině rozvíjíme následující kompetence:

- Kompetence k učení – učí se se zájmem, svoji práci dokončuje, klade si otázky a hledá na ně odpovědi, vědomosti dává do souvislostí, dále je uplatňuje a používá.

- Kompetence k řešení problémů – všímá si dění okolo sebe, snaží se situace a konflikty řešit, užívá logické a klidné postupy, chápe, že vyhýbání se řešení problému nevede k cíli.
- Kompetence komunikativní – ovládá řeč, vyjadřuje svá sdělení, myšlenky, otázky, kultivovaně komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými.
- Kompetence sociální a personální – samostatně se rozhoduje o svých činnostech, uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese odpovědnost/důsledky, projevuje ohleduplnost, citlivost, rozpozná nevhodné chování, nespravedlnost, agresivitu, šikanu, umí spolupracovat ve skupině, respektuje jiné, je tolerantní.
- Kompetence činnostní a občanské – učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů, odpovědně přistupuje k úkolům a povinnostem, uvědomuje si práva svá i druhých, chová se odpovědně a s ohledem na bezpečnost, dbá na své zdraví i zdraví jiných.
- Kompetence volnočasové – orientuje se v možnostech trávení volného času, umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic, rozvíjí svoje zájmy jak ve skupinách, tak individuálně, dokáže odmítnout nevhodnou nabídku volného času.
- Kompetence digitální – chápe základní principy programování, robotiky, 3D tisku – podpora je zejména hravou formou v rámci kroužků robotiky, případně IT.

FORMY A METODY VZDĚLÁVÁNÍ

- Příprava na vyučování
  - možnost psaní domácích úkolů
  - práce na projektech
  - spolupráce, peer teaching
- Relaxační činnosti
- Příležitostná výchovná, vzdělávací a zájmová činnost
  - besídky, oslavy tradičních svátků
  - sportovní dny
  - akce školy
  - akce školní družiny a školního klubu
- Pravidelná výchovná, vzdělávací a zájmová činnost
  - činnost zájmových útvarů v rámci ŠD/ŠK

- pravidelná činnost přihlášených žáků dle jeho programu
- individuální hry a zájmy
- dokončení výrobků
- poslech, četba, práce s časopisem, komunikace
- úklid pomůcek, potřeb a osobních věcí
- osobní hygiena, svačina, pitný režim
- přírodovědné vycházky
- účast na vyhlášených školních projektech
- Aktivity mimo školní budovu
  - výlety
  - rekreačně-zdravotní soustředění
  - expedice
- Osvětová činnost
  - poskytování informací v oblasti prevence soc. patologických jevů
  - poradenská a informační činnost k různým oblastem zájmové činnosti
- Individuální práce
  - rozvoj talentovaných žáků
  - organizování v zájmových útvarech
- Spontánní činnosti
  - ve školní družině jsou spontánní aktivity zahrnuty do denního režimu jednotlivých zájmových útvarů – např. hry, odpočinková činnost a klidové aktivity nebo při pobytu venku

DÉLKA A ČASOVÝ PLÁN

Zájmové vzdělávání ve školní družině je poskytováno ve všedních dnech, po dobu 10 měsíců v roce, konkrétně od září do června. V době podzimních, zimních nebo jarních prázdnin, jakožto ve dnech ředitelského volna a státních svátků se činnost školní družiny přerušuje.

Provoz jednotlivých oddělení se odvíjí od časového plánu vyučování daných tříd, podle individuální návštěvy zájmových aktivit jednotlivých žáků. Těmto požadavkům je přizpůsoben i odchod na oběd, venkovní aktivity školní družiny a zájmová činnost.

Školní družina

Polední družina: 11:30 – konec oběda 1. stupně

Odpolední družina: konec vyučování 1. třídy – 17:00

Ukončení provozu: 17:00

PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ A UKONČOVÁNÍ ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ

Školní družina je určena žákům 1. stupně základní školy. Školní družina má čtyři oddělení s celkovou kapacitou 100 míst. Zájmové útvary školní družiny jsou otevřené všem zájemcům, účast v aktivitách je založena na dobrovolnosti.

Žáci jsou do školní družiny zařazováni na základě řádně vyplněné a odevzdané přihlášky. Žáka přihlašuje zákonný zástupce žáka na školou poskytnutý formulář. Do školní družiny přijímá žáky ředitel školy. Pobyť žáka ve školní družině je zaznamenáván do třídní knihy.

Předčasné ukončení lze jen na základě písemného sdělení zákonného zástupce. Jestliže však žák vážným způsobem poruší řád školní družiny či ohrozí svoje nebo cizí zdraví, může ředitel školy po projednání s rodiči rozhodnout o žákově ukončení školní docházky do školní družiny.

VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Školní družina respektuje individuality žáků, žákům se snaží vypomáhat přiměřeným prostředím k jejich klidnému a všestrannému rozvoji. Pro mimořádně nadané žáky je možnost vytvářet přiměřené aktivity, a to v oblastech rozumových, pohybových i uměleckých. Specifika jsou zohledněna nejen při výběru činností, ale i při motivaci a hodnocení. Školní družina se snaží zvýšit kvality potřeb pro žáky se specifickými vzdělávacími potřebami i tím, že spolupracuje s pedagogy daného žáka, speciálním pedagogem, tutorem a rodinou.

PODMÍNKY BEZPEČNOSTI PRÁCE A OCHRANY ZDRAVÍ

Zajištění bezpečnosti ochrany zdraví je jednou ze základních povinností školského zařízení. Účastníci jsou seznámeni s chováním a dodržováním bezpečnosti při pohybu ve školní družině a v prostorech, který školní družina využívá. Žáci zodpovídají za své osobní věci, dbají

na ochranu a šetrné zacházení se zařízením školy a odpovídají za úmyslně způsobenou škodu majetku či újmu na zdraví.

Bezpečnosti pomáhá dohled vychovatelek školní družiny, bezpečné pomůcky, struktura činností a aktivit, a také znalost a dostupnost prostředků první pomoci.

Ochrana před úrazy a vyloučení nebezpečných situací:

Vychovatelky eliminují možné úrazy žáků poučením o bezpečnosti na začátku školního roku, a poté v průběhu školního roku a při činnostech, které vyžadují opatrnost. Dále dohlížejí na správné užívání všech používaných prostorů, dle platných norem. Pedagogové i žáci jsou seznámeni se znalostí 1. pomoci.

Vhodná struktura činnosti a skladby zaměstnání:

Vychovatelka volí činnosti přiměřené věku žáků tak, aby nedošlo k jejich zranění. Vhodná struktura režimu žáků školní družiny závisí na dostatku relaxace, aktivního pohybu a dalších individuálních potřebách žáků.

Stravovací návyky a pitný režim

Vychovatelky dbají na dodržování osobní hygieny, stravovací návyky a pitný režim. Ve školní družině je po celý den možnost pitného režimu (voda, čaj).

První pomoc

Školní družina je vybavena dostupnou lékárníčkou. Pokud je mezi přihlášenými žáky žák s jakýmkoliv omezením, zdravotním postižením, jsou s touto skutečností obeznámeni všichni vychovatelé. Na přístupném místě se nachází a je uložen návod, jak postupovat v případě zhoršení zdravotního stavu žáka.

PROVOZNÍ ŘÁD ŠKOLNÍ DRUŽINY

Do školní družiny přijímá žáky na základě přihlášky ředitel školy. Školní družina je určena pro žáky 1. stupně. Pro činnosti družiny lze využít zařízení a prostory vyjmenované výše. Žáci se v zájmových aktivitách řídí školním řádem a vnitřním řádem školní družiny.

Za žáky ve školní družině odpovídá vychovatelka svým přímým dohledem a jejich přítomnost je evidována. Za žáky, kteří byli ve škole, ale do školní družiny se nedostavili, vychovatelka ani lektor kroužku nezodpovídá. Tito žáci se nesmí zbytečně zdržovat

v prostorách školy. Žáci dbají pokynů vychovatelky a respektují je. Není jim dovoleno opustit školní družinu bez vědomí vychovatelky.

Žáci jsou povinni před odchodem používané prostory uvést do původního stavu a pořádku (poklidit, zvednout/zastrčit židle, uklidit knížky/hry,...). Žáci šetří majetek školy a vědomě ho neničí, v případě zničení může být požadována náhrada.

Žáci dodržují pravidla slušného chování a dbají na to, aby neohrozili zdraví své, ani svých spolužáků. Každý úraz jsou povinni hlásit vychovatelce. Pokud žák opakovaně porušuje školní řád a provozní řád školní družiny, může mu být na základě rozhodnutí ředitele školy ukončena docházka do školní družiny.

Činnost družiny může probíhat i mimo prostory školy. Přihlášený žák je povinen chodit pravidelně a nosit dohodnuté pomůcky a dodržovat stanovená pravidla. V případě, že žák odchází ze školní družiny jinak, než má napsáno v zápisovém lístku, je třeba písemně upozornit vychovatele přes úkolníček či aplikaci na mobilní telefon školní družiny. Rodiče mohou žáka odhlásit pouze písemně.

EVALUACE

Evaluace činností školní družiny probíhá většinou na konci školního roku. Probíhá na základě hodnocení ŠVP pro ŠD a Celoročního plánu školní družiny. Na základě hodnocení je pak ŠVP upravováno pro další školní rok.

Kritéria hodnocení:

- vedení činnosti ŠD
- pestrost činnosti
- individuální přístup k žákům
- dodržování BOZP
- rozvoj osobnosti žáka
- námětová pestrost
- komunikace mezi vychovatelkami
- spolupráce s rodiči
- zlepšování materiálních a personálních podmínek

Nástroje evaluace:

- rozbor dokumentace ŠD
- zpětná vazba od žáků
- zpětná vazba od rodičů
- zpětná vazba od pedagogů
- hodnocení ředitelem školy

Cílem evaluace školní činnosti je zlepšení stávajících podmínek v činnosti ŠD.